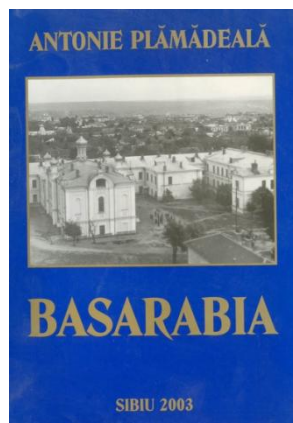

Antonie Plămădeală, *Basarabia*, Sibiu, Tipografia Eparhială Sibiu, 2003, 164 p.:

Lucrarea *Basarabia*, semnată de vrednicul de pomenire mitropolit Antonie Plămădeală este o culegere de articole, memorii, răspunsuri luate din interviuri, ce degajă o mare trăire sufletească pentru acea parte din țară care a însemnat Basarabia, pentru toți cei care au simțit și simt românește: „Noi, basarabeni, toți, am plecat în 1944 cu gândul sigur de a ne întoarce. Niciunul dintre noi n-a plecat cu sentimentul că va rămâne definitiv. Avem și astăzi același sentiment”. În cuvântul rostit în capitala Moldovei, Iași, pentru toți românii moldoveni, cu prilejul întrunirii „Convenției pentru unirea românilor” la 24 ianuarie 1992 mesajul este clar subliniat: „*Limba românilor e una: o comoară, cum spunea preotul-poet Alexe Mateevici. Ea îi transmite românului cuvinte pe înțeles dinspre strămoșii lui și testamentul lăsat de ei urmașilor: păstrați-vă între botarele pe care vi le-a rânduit Dumnezeu și nu vă lăsați împărțiți. Căci despărțiți veți fi slăbi și dușmanii vă vor cotropi și vă vor stăpâni mai ușor. Și inima voastră nu va mai bate în același ritm pentru toți și cu aceeași forță ca să încălzească și să țină viu și puternic trupul vostru întreg*”.

În articolul „Dreptul istoric nu poate fi subiect de referendum” publicat în 14 mai 1992 la Chișinău, în revista „Literatură și artă” se aduce o clarificare a ideii de Unire: „*Iată de ce a fi contra sau pentru Unire, acum și oricând, când e vorba de Basarabia, e o problema fără sens. Nici măcar de Unire nu trebuie să se mai vorbească. S-a vorbit o dată, în 1918, și atunci impropriu, căci eram după o sută și ceva de ani de furt de teritoriu și de suflete, și de o tranzație infamă între două imperii, cel turcesc și cel țarist, care nu aveau nici un drept asupra Basarabiei. Astăzi trebuie să vorbim despre Reîntregire. Sufletește e ca și făcută ... Basarabia e pământ românesc de nimeni, niciodată, contestat. Pseudoistoricii nici nu merită amintiți. Cele trei ocupații ale ei au fost accidente istorice nedrepte ... Anomaliile istorice nu pot dura. E o lege a istoriei. Doua Români vor trebui să devină una. Este o mână a Providenței în lume. Noi credem puternic în ea. Dreptul pumnului, al glonțului și al șenilei nu biruie până la urmă dreptul istoric. Nimeni nu poate preface un furt în drept*”.

Jurisdicția canonică a Bisericii Basarabiei, între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă este analizată pe întreaga perioadă 1401-1994, din punct de vedere al dreptului canonic și al istoriei acestei părți de țară. Contribuția clerului ortodox din Basarabia la creșterea nivelului de cultură și spiritualitate românească este descrisă cu exemple concludente: Amfilohie Hotiniul, Iosif Naniescu, Lazăr Asachi, Gavriil Bănulescu-Bodoni, Onisifor Ghibu, Gurie Grosu, Dionisie Erhan, Visarion Puiu, Tit Simedrea.

Unirea din 1918, punct de reper în istoria României și urmările acestui act, sunt zugrăvite în toată splendoarea și tragismul lor: „*Dictatul de la Viena ne-a*

"Antonie Plămădeală, *Basarabia*, Sibiu, Tipografia Eparhială Sibiu, 2003, 164 p.", *Astra Salvensis*, III, 5, 2015, p. 206-207

ciuntit în 1940 Transilvania. Pactul secret Molotov-Ribbentrop ne-a luat în același an Basarabia și Bucovina. „Eroii” profitori din sud, văzându-ne loviți din toate părțile ne-au luat și ei Cadrilaterul, tot atunci. În 1944 Sovietele s-au „despăgubit” pentru ceea ce ei ne păgubiseră pe noi, când ne-au luat în 1940, Bucovina și Basarabia, luându-ne după al doilea război mondial și ținutul Herței, care nu le-a aparținut niciodată, nici măcar temporar. S-au despăgubit pentru că „am îndrăznit” să ne recuperăm între 1940-1944 Basarabia și Bucovina. Logica marilor puteri nu operează nici cu adevărul istoric, nici cu silogismul cu care operează bieții oameni și bieteile poșoare cumsecade ... Se lasă impresia, evident fără voia cuiva, că Reîntregirea, sărbătorindu-se mereu la Alba-Iulia, e doar sărbătoarea Transilvaniei, dar aceasta este sărbătoarea întregului popor român”.

Volumul de față este o mare declarație de dragoste a mitropolitului Antonie Plămădeală față de țară și față de credință: „Și cred că, în alegerea mea ca arhiepiscop și mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului a avut un rol important și Providența. Transilvania a dat Basarabiei între 1812-1823 un mare Mitropolit. Va fi având el și scăderi, dar el e cel ce a înființat Seminarul din Chișinău și l-a programat în limba română, sub ocupație rusească. Providența m-a trimis să plătesc datoria de onoare a Basarabiei către Transilvania”.

Ioan OPINCARIU